

Република Србија
МИНИСТАРСТВО
ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Број: 353-02-03512/2023-04

Датум: 8.11.2023. године

Немањина 22-26

Београд

На основу члана 9. став 8. Закона о заштити природе („Службени гласник РС”, бр. 36/09, 88/10, 91/10 - исправка, 14/16, 95/18-др. закон и 71/21), чл. 23. став 2. и 24. Закона о државној управи („Службени гласник РС”, бр. 79/05, 101/07, 95/10, 99/14, 30/18-др. закон и 47/18), члана 6. став 1. Закона о министарствима („Службени гласник РС”, бр. 128/20 и 116/22), члана 136. Закона о општем управном поступку („Службени гласник РС”, бр. 18/16, 95/18 – аутентично тумачење и 2/23-одлука УС), Уредбом о проглашењу Специјалног резервата природе „Јерма” („Службени гласник РС”, број 101/14), Уредбом о режимима заштите („Службени гласник РС”, број 31/12) и Уредбом о еколошкој мрежи („Службени гласник РС”, број 102/10), решавајући по захтеву Министарства грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре (ROP-MSGI-20771-LOC-4/2023 од 21.9.2023. године), у име Предузећа за телекомуникације „Телеком Србија” а.д., Београд, за издавање услова заштите природе, Министарство заштите животне средине, државни секретар Сара Павков по Решењу о овлашћењу број 021-01-37/22-09 од 10.11.2022. године, доноси

РЕШЕЊЕ
о условима заштите природе

У складу са Стручном основом 03 број 020-3817/2 од 3.11.2023. године, Планом управљања Специјалног резервата природе „Јерма” за период 2015-2024. година и Просторним планом подручја посебне намене Специјалног резервата природе „Јерма” („Службени гласник РС”, бр. 9/2019) изградња Базне станице (БС) на локацији „Трнски Одоровци” - PI53, PIU53, PIO53, PIL53 на кат. парц. бр. 8693, КО Трнски Одоровци, Општина Димитровград, **може се извести у складу са следећим условима:**

1. Пре почетка обављања радова на изградњи објекта неопходно је обавестити управљача заштићеног подручја - ЈП „Србијашуме” о времену извођења предметних радова, како би овлашћено лице могло да обавља надзор над спровођењем услова и мера под којим се радови могу изводити;

2. Предметне радове планирати на начин који би спречио сваки облик угрожавања темељних вредности заштићеног подручја и обезбедио очување постојећих визура и укупан природни карактер Специјалног резервата природе „Јерма”;

3. Депоновање опреме, резервних делова и сл. (уколико има потребе за тим) дозвољено је само на унапред одређеној локацији и ограничено је искључиво на време трајања радова;

4. За прилаз локацији користити постојећу путну мрежу, у циљу спречавања фрагментације зелених површина;

5. Ако је при извођењу радова неопходно извршити сечу стабала обавезно обезбедити дознаку без обзира да ли су у приватном или државном власништву. Дознаку прибавити од ЈП „Србијашуме”, односно надлежног шумског газдинства;

6. Пре почетка радова уклонити и сачувати хумусни слој, како би се искористио за санацију локације;

7. Током извођења радова строго се придржавати граница предметне парцеле, односно манипулативне површине просторно ограничити како планирани радови не би оставили последице на околни простор;

8. Антенски систем треба да буде обезбеђен за дневно и ноћно уочавање, а извор и јачина светлости прилагођена потреби и локацији, у складу са важећим прописима, нарочито због безбедности орнитофауне и хироптерофауне (спречавања негативног утицаја на птице и слепе мишеве);

9. Предвидети све мере заштите и превенције од рушења антенског стуба у виду затезних ужади, у складу са Правилником о техничким мерама за изградњу, постављање и одржавање антенских постројења („Службени лист СФРЈ”, број 1/69);

10. БС мора бити ограђена и недоступна неовлашћеним лицима, са постављеним упозорењем о забрани приступа. Ограда треба да буде прилагођена околном амбијенту. Препоручује се жичана ограда прекривена зеленилом (пузавицама);

11. Уколико је током радова дошло до нарушавања околног простора потребно је санирати га и довести у првобитно стање;

12. По окончању радова и стављања објекта у функцију, Инвеститор је обавезан да изврши мерење електромагнетног зрачења, као и повремена контролна мерења током функционисања објекта;

13. При реализацији контролног мерења, Инвеститор је обавезан да узме у обзир и електромагнетна зрачења у непосредном окружењу и сагледа кумулативни ниво зрачења. О резултатима контролних мерења обавештавати органе локалне самоуправе, а излагање становништва нејонизујућем зрачењу ускладити са прописаним вредностима за базична ограничења и референтним граничним нивоима;

14. Уколико се приликом контролног мерења утврди да зрачење прелази прописане норме, дефинисане Правилником о границама излагања нејонизујућим зрачењима („Службени гласник РС”; број 104/09), Инвеститор је обавезан да предузме неопходне мере за смањење електромагнетног зрачења. До предузимања ефикасних мера на смањењу зрачења и њихове оперативне провере, базна станица се не може пустити у рад;

15. Базна станица се може пустити у рад само ако је мерењима утврђено да ниво електромагнетног поља не прекорачује прописане граничне вредности и да постављени објекат својим радом неће угрожавати животну средину;

16. Уколико се током радова наиђе на геолошко-палеонтолошке или минералогско-петролошке објекте, за које се претпоставља да имају својство природног добра, извођач радова је, сагласно члану 99. Закона о заштити природе, дужан да обавести Министарство заштите животне средине, као и да предузме све мере заштите од унуштења, оштећења или крађе до доласка овлашћеног лица.

Приликом извођења предметних радова, **забрањено је:**

1) Одлагање било каквог отпада на простору Специјаног резервата природе „Јерма”;

2) Хватање и/или убијање гмизаваца или других животиња које су добро склониште пронашле у одложеном материјалу, шуту или вишку грађевинског материјала, чије време одлагања треба максимално скратити и обезбедити им несметан повратак у природу

3) Извођење радова ноћу у циљу заштите фауне птица и слепих мишева;

4) Сервисирање радних машина и возила на предметном подручју, као и одлагање опасних и штетних материја, а уколико дође до хаваријског изливања горива, уља или других штетних материја, обавезна је санација површине, у циљу заштите земљишта и подземних вода;

5) Коришћење јаких светлосних извора (рекламни ротирајући рефлектори, ласери и слично) усмерених ка небу осим уколико се они користе за потребе безбедности и контроле ваздушног саобраћаја, сагласно члану 81. став 5. Закона о заштити природе;

Предметне радове на изградњи Базне станице (БС) на локацији „Трнски Одоровци” - PI53, PIU53, PIO53, PIL53, на кат. парц. бр. 8693, КО Трнски Одоровци, Општина Димитровград, на простору Специјалног резервата природе „Јерма”, извести у складу са свим урбанистичким параметрима дефинисаним Просторним планом подручја посебне намене Специјалног резервата природе „Јерма” и достављеном Идејном решењу.

Образложење

Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре, упутило је захтев Министарству заштите животне средине (ROP-MSGI-20771-LOC-4/2023 од 21.9.2023. године), у име Предузећа за телекомуникације „Телеком Србија” а.д., ул. Таковска бр. 2, Београд, за издавање услова заштите природе за изградњу Базне станице (БС) на локацији „Трнски Одоровци” - PI53, PIU53, PIO53, PIL53, на кат. парц. бр. 8693, КО Трнски Одоровци, Општина Димитровград, на простору Специјалног резервата природе „Јерма”.

Уз захтев је достављено Идејно решење број 01-11/22-IR_rev.9, израђено октобра 2023. године у Београду од стране пројектанта „Roaming Networks” д.о.о., ул. Облаковска бр. 51, Београд. Главни пројектант Тијана Радисављевић, дипл. инж. ел., број лиценце 350 M212 13. Према наведеном Идејном решењу, утврђено је да се планира изградња објекта мобилне телефоније, Базне станице (БС) на локацији „Трнски Одоровци” - PI53, PIU53, PIO53, PIL53, на кат. парц. бр. 8693, КО Трнски Одоровци, Општина Димитровград. На наведеној парцели предвиђена је изградња сајта мобилног оператора „Телеком Србија” а.д. из Београда правоугаоног облика, димензије 7.6 x 8.05 m. Планира се постављање новог антенског стуба висине 18 m са пратећом опремом на кат. парц. бр. 8693, КО Трнски Одоровци, чије су координате: географска ширина 42° 56' 22.45" и географска дужина 22° 36' 15.15". Приступ локацији је са некатегорисаног земљаног пута, кат. парц. бр. 9080/1, КО Трнски Одоровци, општина Димитровград.

Сходно члану 54. став 1. Закона о планирању и изградњи („Сл. гласник РС”, бр. 72/09, 81/09 - испр., 64/10 – одлука УС, 24/11, 121/12, 42/13 - одлука УС, 50/13 - одлука УС, 98/13 - одлука УС, 132/14 и 145/14), члану 8. Уредбе о локацијским условима („Службени гласник РС”, број 115/20) и члану 11. Правилника о поступку спровођења обједињене процедуре електронским путем („Службени гласник РС”, број 68/19), надлежни орган прибавља услове за прикључење на саобраћајну и комуналну инфраструктуру и друге прописане услове, о трошку подносиоца захтева, уз накнаду стварних трошкова издавања.

На основу члана 9. став 5. Закона о заштити природе, по захтеву Министарства заштите животне средине, Завод за заштиту природе Србије издао је Стручну основу (03 број 020-3817/2 од 3.11.2023. године) по предметном захтеву.

Констатовано је да се предметна локација антенског налази унутар заштићеног подручја Специјалног Резервата Природе „Јерма” на простору за који је прописан режим заштите III степена. Такође, предметни радови се планирају у просторном обухвату еколошки значајног подручја „Јерма” еколошке мреже Републике Србије, као и у оквиру

међународно значајног подручја за птице (IBA подручје – Important Bird Area) под називом „Јерма”, одабрано подручје за дневне лептире (РВА подручје – Prime Butterfly Area) под називом „Доња Јерма”, Емералд подручје под називом „Клисура Јерме”, одређених у складу са Уредбом о еколошкој мрежи. Предметно подручје се налази у границама предложеног/потенцијалног Подручја од значаја за Заједницу (proposed Site of Community Importance, pSCI) „Јерма” и потенцијалног Подручја посебне заштите (proposed Special Protection Area, pSPA) „Јерма” еколошке мреже Натура 2000 у складу са прописима Европске уније – Директивом о стаништима (Директива о очувању природних станишта и дивљих биљних и животињских врста / Council Directive 92/43/EEC on the conservation of natural habitats and of wild fauna and flora) и Директивом о птицама (Директива о очувању дивљих птица / Directive 2009/147/EC of the European Parliament and of the Council on the conservation of wild birds). Ова подручја су идентификована у складу са обавезама Републике Србије у процесу приступања Европској унији и она значајно доприносе одржавању или обнављању у повољном статусу заштите природних станишних типова и врста, и доприносе кохерентности европске еколошке мреже Натура 2000.

Специјални резерват природе „Јерма” чини јединствен комплекс долина и кречњачких кањона са импозантним литицама, које су изузетне флористичке и фитоценолошке разноврсности и екосистемима са присуством великог броја ендемичних, ендемо-реликтних, ретких и угрожених биљних и животињских врста. Изузетној предеоној разноврсности и лепоти посебну атрактивност дају изразити геоморфолошки облици, бројни спелеолошки објекти и интересантни и значајни хидрографски феномени и процеси.

На заштићеном подручју је евидентирано 887 биљних таксона, што чини 24,2 % флоре Србије или 13,1 % флоре Балканског полуострва. Подручје има и рефугијални карактер што потврђује присуство великог броја реликтних и ендемичних биљних врста. Најзначајније ендемо-реликтне врсте су Панчићев маклен (*Acer intermedium*), јоргован (*Syringa vulgaris*), српски звончић (*Edraianthus serbicus*) и др. На заштићеном подручју је укупно евидентирано 115 (13%) таксона који се налазе под неком врстом законске заштите на територији Републике Србије. Најугроженији таксон је *Astragalus monspessulanus ssp. illyricus*. Специјални резерват природе „Јерма” представља потенцијално Натура 2000 подручје због присуства следећих међународно значајних врста: камењарка (*Alectoris graeca*), сиви соко (*Falco peregrinus*), сури орао (*Aquila chrysaetos*), змијар (*Circaetus gallicus*), мала мухарица (*Ficedula parva*), истична шарена мухарица (*Ficedula semitorquata*), осичар (*Pernis apivorus*), сива жуна (*Picus canus*), велики потковичар (*Rhinolophus ferrumequinum*) и јужни велики мрмољак (*Triturus karelinii/ivanbureschi*).

Изградња објеката у режиму заштите III степена заштићених подручја дефинисана је чланом 35. Закона о заштити природе и чланом 5. Уредбе о режимима заштите, где је градња ограничена на инфраструктурне објекте.

Према члану 55. став 1. Закона о заштити природе организација, коришћење, уређење простора и изградња објеката на заштићеном природном добру врши се на основу Просторног плана подручја посебне намене.

Према Просторном плану подручја посебне намене Специјалног резервата природе „Јерма”, у режиму III степена заштите могу се вршити управљачке интервенције у циљу рестаурације, ревитализације и укупног унапређења заштићеног подручја, развој села и унапређење сеоских домаћинстава, уређење објеката културно-историјског наслеђа и традиционалног градитељства, очување традиционалних делатности локалног становништва, селективно и ограничено коришћење природних ресурса и простора уз потребну инфраструктурну и другу изградњу. Према Просторном плану подручја посебне намене Специјалног резервата природе „Јерма” предметна локација улази у шуме и шумско земљиште. Према наведеном плану на шумском земљишту се могу градити услужни инфраструктурни објекти (базне-станице, мобилне телефоније, предајници радио и ТВ сигнала и сл.).

Заштита еколошке мреже, на основу члана 6. Уредбе о еколошкој мрежи обезбеђује се спровођењем прописаних мера заштите ради очувања биолошке и предеоне разноврсности, одрживог коришћења и обнављања природних ресурса и добара и унапређења заштићених подручја, типова станишта и станишта дивљих врста у складу са законом којим се уређује заштита природе, и другим прописима, као и актима о проглашењу заштићених подручја и међународним уговорима.

У складу са горе наведеним издаје се Решење о условима заштите природе за издавање услова заштите природе за изградњу Базне станице (БС) на локацији „Трнски Одоровци” - PI53, PIU53, PIO53, PIL53, на кат. парц. бр. 8693, КО Трнски Одоровци, Општина Димитровград. За све друге радове/активности на предметном подручју, или промене планске/пројектне документације, потребно је поднети нови захтев.

Подносилац захтева је платио таксу за издавање стручне основе за израду Решења о условима заштите природе у износу од 20.880,00 динара, по тарифном броју 186а Закона о републичким административним таксама („Службени гласник РС”, бр. 43/03, 51/03-испр., 61/05, 101/05-др. закон, 5/09, 54/09, 50/11, 70/11-усклађени дин. изн., 55/12-усклађени дин. изн., 93/12, 47/13-усклађени дин. изн., 65/13- др. закон, 57/14 - усклађени дин. изн., 45/15 - усклађени дин. изн., 83/15, 112/15, 50/16 - усклађени дин. изн., 61/17 - усклађени дин. изн., 113/17, 3/18 - испр., 50/18 - усклађени дин. изн., 95/18, 38/19 - усклађени дин. изн., 86/19, 90/19 - испр., 98/20 - усклађени дин. изн., 144/20, 62/21- усклађени дин. изн., 138/22 и 54/23 - усклађени дин. изн.).

Поука о правном средству:

Против овог решења може се изјавити жалба Влади Републике Србије у року од 15 дана од дана његовог пријема. Жалба се предаје непосредно Министарству заштите животне средине у Београду, Немањина 22-26, 11000 Београд или путем поште са доказом о уплати републичке административне таксе у износу од 560 динара, по тарифном броју 6 Закона о републичким административним таксама („Службени гласник РС”, бр. 43/03, 51/03 - испр., 61/05, 101/05 - др. закон, 5/09, 54/09, 50/11, 70/11 - усклађени дин. изн., 55/12 - усклађени дин. изн., 93/12, 47/13 - усклађени дин. изн., 65/13 - др. закон, 57/14 - усклађени дин. изн., 45/15 - усклађени дин. изн., 83/15, 112/15, 50/16 - усклађени дин. изн., 61/17 - усклађени дин. изн., 113/17, 3/18 - испр. и 50/18 - усклађени дин. изн., 95/18, 38/19 - усклађени дин. изн., 86/19, 90/19 - испр., 98/20 - усклађени дин. изн., 144/20, 62/21- усклађени дин. изн., 138/22 и 54/23-усклађени дин. изн.).

ДРЖАВНИ СЕКРЕТАР

Достављено:

- Подносиоцу захтева,
- ЈП „Србијашуме”, Београд
- Бул. Михајла Пупина 113, 11 070 Нови Београд
- Завод за заштиту природе Србије
- Јапанска 35, 11070 Нови Београд,
- Сектор за надзор и превентивно деловање у животној средини,
- Ул. Др. Ивана Рибара 91, 11070 Нови Београд
- Архива.